

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/1633
Toplantı Tarihi/Sayısı : 6.12.2023/39
Karar Numarası : 2023/985
Başvuran : O. Ö.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Eskişehir L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın sağlık hakkına erişiminin ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Revir doktoruyla görüşmeden üç yıl önceki insülin tedavisinin aynı şekilde uygulanmasına devam edildiğini,

b. Tedavisi için gerekli olduğunu belirttiği "Lyrica" isimli ilacın Kurum tarafından kendisine yazdırılmadığını ve bu sebeple şiddetli ağrılar çektiğini,

c. Hastane sevkleri olduğu halde tedavisinin gerçekleştirilmediğini ve bir yılı aşkın süredir dahiliye polikliniğinden hizmet alamadığını ifade etmiştir.

3. Muhatap Eskişehir L Tipi Kapalı İnfaz Kurumu Müdürlüğü'nden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın 1/4/2023 tarihinde Kuruma kabul edildiği ve ilk muayenesinin 3/4/2023 tarihinde gerçekleştiği,

b. Kuruma geldiği tarihten beri 18 defa revir biriminde aile hekimi tarafından muayene edildiği; muayeneler sonucunda fizik tedavi ve rehabilitasyon, beyin cerrahi, dahiliye, cildiye ve dış polikliniklerine sevk edildiği ve aile hekimi tarafından reçete edilen ilaçların kendisine verildiği,

c. 15/6/2023 ve 22/6/2023 tarihlerinde Eskişehir Şehir Hastanesi dahiliye polikliniğine sevk planlanmasının yapıldığı ancak Eskişehir Jandarma Tabur Komutanlığının personel ve araç eksikliği sebebiyle sevk işleminin gerçekleşmemesinden dolayı ileri bir tarihe yeni bir sevk planlandığı,

ç. 27/7/2023 tarihinde başvuranın Eskişehir Şehir Hastanesi dahiliye polikliniğine sevkini gerçekleştirildiği ve yapılan muayenenin ardından endokrin polikliniğine sevkini sağlandığı ve bir ay sonra tekrar kontrolünün önerildiği,

d. 31/7/2023 tarihinde başvuranın Eskişehir Şehir Hastanesi beyin ve sinir cerrahisine sevk işleminin gerçekleştiği,

e. 16/8/2023 tarihinde doktor tarafından talep edilen MR çekiminin gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

4. Başvuran, muhatap Kurumun cevabına ilişkin yazılı görüş sunmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinde yer alan düzenleme şöyledir: "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz (...)*"

6. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde: "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

7. Mezkur Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar Türleri*" başlıklı 65'inci maddesine göre "(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), mahpuslara yeterli tıbbi bakımın sağlanmasının asgari eşiği aşan düzeyde kötü muamele oluşturabileceğini belirtmiştir (AİHM, *Wenerski-Polonya*, B. No: 44369/2, K.T: 20.01.2009, para. 58).

12. Avrupa İşkence ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlemesi Komitesine (CPT) göre mahpusların gözetim altında buldukları süre boyunca, tutukluluk sürelerinden bağımsız olarak her zaman bir doktora erişimlerinin bulunması gereklidir, sağlık hizmetleri, doktora danışma talepleri gereksiz gecikme olmadan karşılanacak şekilde düzenlenmelidir ([CPT/Inf (93) 12], para. 34).

13. Başvuran bulunduğu Kurumda revir doktoruyla görüştürülmeden kendisine üç yıl önce verilen insülin ilaçlarının verildiğini iddia etmiştir. Kurum tarafından gönderilen sağlık fişi incelendiğinde ise; başvuranın Kuruma giriş tarihi olan 1/4/2023 tarihinden iki gün sonra aile hekimi ile görüştüğü, akabinde aynı ay içinde 2 kez

daha hekimle görüştüğü, izleyen dört ay boyunca ise her ay dört kez hekim tarafından muayenesinin gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

14. Başvuran tarafından “Lyrica” isimli ilacın Kurum tarafından kendisine yazdırılmadığı ve bu sebeple şiddetli ağrılar çektiği öne sürülmüştür. Başvuranın sağlık fişi incelendiğinde; hekim tarafından 3/4/2023 ve 9/5/2023 tarihinde söz konusu ilacın başvurana iki kere reçete edildiği ve reçete edildiği zaman diliminde kendisine ilacın verildiği anlaşılmaktadır.

15. Başvuran tarafından hastaneye sevk edilmesine rağmen sevkinin gerçekleştirilmediği ve bir yılı aşkın süredir dahiliye polikliniğinden hizmet alamadığı ifade edilmiştir. Muhataptan gelen belgeler incelendiğinde; 15/6/2023 ve 22/6/2023 tarihlerinde Eskişehir Şehir Hastanesine planlanan sevklerin Eskişehir Cezaevi Jandarma Tabur Komutanlığının personel ve araç yetersizliği nedeniyle gerçekleştirilemediği anlaşılmıştır. Ancak 26/7/2023 tarihinde başvuranın dahiliye polikliniğine sevk edildiği ve 27/7/2023 tarihinde muayenesinin gerçekleştiği, 28/7/2023 tarihinde beyin cerrahi polikliniğine sevk edildiği ve 31/7/2023 tarihinde muayenesinin gerçekleştiği, ortopedi polikliniğine 10/8/2023 tarihinde sevk edildiği ve 11/8/2023 tarihinde muayenesinin gerçekleştiği başvuranın sağlık evraklarından anlaşılmaktadır.

16. Somut olay incelendiğinde, başvuranın revirde verilen sağlık hizmetlerine ulaştığı ve Kurumda verilemeyecek sağlık hizmetleri için hastaneye sevklerinin yapıldığı görülmektedir. Her ne kadar 15/6/2023 ve 22/6/2023 tarihlerinde planlanan sevkler Eskişehir Cezaevi Jandarma Tabur Komutanlığının personel eksikliği sebebi ile gerçekleştirilememişse de ileri tarihte verilen sevklerin ivedilikle ertesi gün ya da en geç üç gün içinde gerçekleştirilmiş olması Kurum tarafından gerçekleştirilen bir ihmalin bulunmadığını gösterir niteliktedir.

17. Sonuç olarak; muhatap Kurumun, başvuranın gerektiği şekilde tıbbi bakım ve tedavi almasını sağladığı anlaşıldığından, başvurudaki iddialar kapsamında kötü muamele boyutuna varan bir uygulamanın bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

6/12/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye